

virksomheden skal betale erstatning efter loven. Det er en forudsætning for, at virksomheden skal betale erstatning efter lovens regler om objektivi-ansvar, at forureningen netop skyldes de aktiviteter, som er baggrunden for, at virksomheden skal være omfattet af bilaget til loven. Der henvises herom til bemærkningerne til § 3, stk. 1.

Bestemmelsen svarer til § 1 i lovudkastet i Miljøerstatningsudvalgets betænkning. Der henvises til betænkningen, s. 168-171, og til afsnit 5.3. i de almindelige bemærkninger ovenfor.

Til § 2

Bestemmelsen i § 2, der definerer, hvad der i loven skal forstås ved udtrykket »skade«, er udformet i overensstemmelse med den gældende retstilstand. Der kan herefter ikke gives erstatning for ikke-økonomiske tab, medmindre der foreligger særlig hjemmel dertil. Endvidere kan der kun gives erstatning for de rent økonomiske værdier til de personer, der må anses for at høre til den erstatningsretligt værnedepersonkreds.

Bestemmelsen er dog samtidig formuleret så bredt, at den i relation til skader af økonomisk karakter kan rumme den retsudvikling, som måtte finde sted ved domstolene vedrørende omfanget af den erstatningsberettigede personkreds, jf. nr. 3-4 nedenfor.

Til nr. 1

Bestemmelsen fastsætter, at der kan gives erstatning for personskade og tab af forsørger, der er forvoldt ved en forurening af miljøet, jf. § 1. Udtrykket »personskade« omfatter også de psykiske lidelser, der skyldes chok. Der kan dog kun kræves erstatning herfor i det omfang, den pågældende hører til den erstatningsberettigede personkreds, f.eks. i de tilfælde, hvor den pågældende selv har været i fare eller direkte har lidt fysisk overlast.

De ydelser, som er omfattet af denne bestemmelse, er nærmere reguleret i erstatningsansvarsloven. Uanset at det ikke fremgår udtrykkeligt af bestemmelsens ordlyd, forudsættes det således, at der også kan gives erstatning for »rimelige begravelsesudgifter« til den, der har bekostet begravelsen, uanset om den pågældende er berettiget til erstatning for tab af forsørger, jf. erstatningsansvarslovens § 12.

Til nr. 2

Bestemmelsen fastsætter, at der kan ydes erstatning for tingsskade, der er forvoldt ved en forurening af miljøet.

Bestemmelsen omfatter navnlig skade på fast ejendom og løsøre, herunder flydende materialer. Den gårdejer, der får ødelagt sine marker og afgrøder på grund af miljøforurening, skal således efter bestemmelsen have mulighed for at få erstatning for det tab, der er lidt herefter.

Bestemmelsen dækker tillige det driftstab, der er forbundet med skaden på f.eks. den faste ejendom eller løsøret. Det er herved en forudsætning, at driftstabet er en adækvat følge af tingsskaden på fast ejendom eller løsøre. Hvis driftstabet ikke har forbindelse med tingsskaden, kan der ikke ydes erstatning efter denne bestemmelse, men eventuelt efter bestemmelsen i nr. 3.

Til nr. 3

Efter denne bestemmelse ydes der erstatning for det rene økonomiske tab.

Det er en forudsætning for at få erstatning efter bestemmelsen, at tabet skyldes en forringelse af miljøet ud over, hvad der efter områdets karakter må forventes eller tåles. Bestemmelsen skal således forstås i sammenhæng med dels forslaget § 1, dels den grundsætning, som har udviklet sig inden for nabo-retten om, hvilke ulemper der skal tåles.

Spørgsmålet om, hvem der efter bestemmelsen kan kræve erstatning for et økonomisk (drifts)tab, må afgøres i retspraksis på grundlag af almindelige erstatningsretlige grundsætninger, herunder reglerne om adækvans og om de erstatningsretligt beskyttede interesser og personkredse.

Til nr. 4

Efter bestemmelsen ydes der erstatning for *rimelige omkostninger til afværgelse eller forebyggelse af skader*. Bestemmelsen giver ret til at få betalt omkostninger både med henblik på at begrænse en skade efter nr. 1-3, der allerede er indtrådt, og med henblik på at afværge en skade, der vil kunne indtræde. Bestemmelsen hænger således nøje sammen med den skadelidtes pligt til efter almindelige erstatningsretlige grundsætninger at foretage rimelige foranstaltninger for at afværge eller begrænse sit tab (»tabsbegrænsningspligt«).

Hvis det – med henblik på at afværge eller begrænse en skade efter nr. 1-3 – er nødvendigt at fjerne en forurening af almene goder, såsom luften og havet m.v., giver bestemmelsen mulighed for, at der kan ydes erstatning for de rimelige omkostninger, der er forbundet hermed. Det kan f.eks. være rimelige omkostninger til undersøgelse af det forurenede område og nærmere analyse af de forurenende stoffer på kemiske laboratorier m.v. I kravet om »rimeli-